

Kopja Informali ta' Sentenza

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI**

Seduta ta' l-10 ta' Gunju, 2005

Citazzjoni Numru. 1177/1998/1

Kawza fil-lista: 45

**Joseph u Polly konjugi Axiaq
Vs
Tony Sacco**

Il-Qorti,

Rat l-att tac-citazzjoni li ppermezz tieghu l-atturi ppremettew u talbu hekk:

Peress illi l-eccipjenti hma l-proprietarji ta' parti diviza mill-ghalqa maghrufa bhala "Tal-Bambina" fil-kontrada ta-Bubaqra limiti taz-Zurrieq liema art huma akwistaw b'att ta' donazzjoni fl-atti tan-Nutar Dr. Joseph R. Darmanin tad-19 ta' Dicembru 1994 illi kopja tieghu qeghda hawn tigi annessa u markata bhala Dok A.

Kopja Informali ta' Sentenza

Peress illi l-intimat akwista porzjon art iehor konfinati dik tar-rikorrenti.

Peress illi waqt li l-intimat kien qiegħed iħammel, l-esponenti gibdu l-attenzjoni tal-intimat illi huwa mar oltre l-parti proprjeta tieghu u appart l-fatt illi kien ħammel dik il-parti proprjeta tagħhom intenzjonata għall formazzjoni tat-triq kien baqa diehel fuq l-art tagħhom u konsegwenza tat-taħmil li kien qiegħed jagħmel waqqalhom il-borg tas-sejjieh.

Peress illi konsegwenza ta hekk hames sigar tal-gheneb li kienu mhawla taht il-borg sfaw mafga u meqruda peress illi gew mirduma

Peress illi għall dan id-diskors l-intimat wiegeb illi huwa kien ser jiehu hsieb jirrimedja kollox.

Peress illi l-intimat, minflok ha hsieb jirrimedja, arbitrarjament u bl-akbar mod illegali, personalment u bl-ghajnuna ta terzi, beda bl-esekuzzjoni u l-bini tal-padamenti fuq l-art proprjeta tagħhom.

Peress illi appena l-esponenti appena raw dan kollu, marru u hadu lil Perit Emanuel Zammit fuq il-post li, minn naha tieghu, kellem lil istess intimat u qallu biex jieqaf immedjatament minn dak kollu minnu inkors peress illi kien qiegħed jibni u jokkupa art proprjeta tal-esponenti.

Peress illi l-atturi, appena raw hekk, talbu u ottjenew kontra l-konvenut mandat ta' inibizzjoni li għandu numru 1659/98

Jghid għalhekk il-konvenut għandhiex din l-Onorabbli Qorti

1. M'għandux il-mandat ta' inibizzjoni jingħata effett indefenit

2. Tiddikjara illi l-konvenut jew agenti tieghu, jew minn minnhom, invadew, bnew u qiegħed jokkupa art proprjeta tal-atturi illegalment u kontra r-rieda tagħhom

3. Tikkundannah sabiex, fi zmien qasir u perentorju li tiffissalu l-Qorti, iwaqqa, ihott u jiddemolixxi u jerga jregga kollox ghall istat prestin tieghu, taht id-direzzjoni u s-sorveljanza ta' Periti nominandi, il-fabrikat kollu li bena bla jedd fuq l-art aktar il-fuq imsemmija li hija proprjeta esklussiva tal-atturi u b'hekk jirrientegraw lill atturi fil-pussess shih u mhux imxekkel tal-proprjeta taghhom.

4. In difett, l-atturi ikunu awtorizati jaghmlu ix-xoghol ta' demoluzzjoni u reintegrazzjoni li jkun mehtieg taht id-direzzjoni ta' l-istess Perit nominand a spejjes tal-konvenuti jew minn minnhom.

5. u li l-konvenut jew l-agenti tieghu, jew minn minnhom, jigu dikjarati responsabbli lejn l-atturi tad-danni kollha minnhom sofferti bl-okkupazzjoni tal-istess art, u danni ohra konsistenti fit-telf ta' uzu, distruzzjoni ta' hames diljiet u dak kollu li jirrizulta – likwidabbli bl-operat ta' Perit; u li jigu kkundannati l-konvenuti, jew minn minnhom, ihallsu l-istess danni lil atturi.

Bl-ispejjes komprizi dawk tal-mandat ta' inibizzjoni numru 1659/98 kontra l-konvenut li minn issa huwa ngunt sabiex jixhed u in subizzjoni.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenut li biha eccepixxa:

Illi t-talbiet attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt u allura ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra l-atturi peress li huwa ma nva ebda proprjeta' tal-atturi. Di piu' l-parti tal-art in kwistjoni hija destinata ghat-triq u qeghda fil-kors li jakkwistaha minn ghandhom il-Gvern ta' Malta.

Rat id-dikjarazzjonijiet guramentati tal-partijiet u l-listi tax-xhieda;

Rat ir-relazzjoni tal-perit tekniku l-AIC Rene Buttigieg minnu debitament mhalufa;¹

Rat l-atti kollha tal-kawza;

¹ Fol.29 et seq; u fol.115

Semghet ix-xhieda bil-gurament;
Ikkunsidrat,

Illi mill-provi rrizulta li l-konvenut invada l-art tal-atturi li tinsab kontigwa mal-proprjeta' tieghu. Il-perit tekniku kkonstata u spjega, b' referenza ghall-pjanta RB1², li oltre ghal wisgha tat-triq immarkata bl-ittra "X" il-konvenut okkupa strixxa ohra tal-wisgha ta' zewg piedi, oltre ghal nofs il-wisgha tal-hajt tas-sejjiugh, b' kollox wisgha ta' tlett piedi mill-proprjeta' tal-atturi. L-art okkupata llegalment mill-konvenut, parti minnha kienet intiza ghall-formazzjoni ta' triq, u parti ohra ta' circa zewg piedi hija art fabrikabbli fil-proprjeta' tal-atturi. Fin-nota spjegattiva tieghu, l-imsemmi Perit kkonferma li "l-linja medjana bejn l-art tal-konvenut u dik tal-attur hija 3 [tlett] piedi l'gewwa mill-linja tat-triq il-gdida, liema 3 [tlieta] piedi wisgha gew okkupati mill-konvenut."³

Il-perit tekniku wasal ghall-konkluzjoni li l-istima ta' Lm3,880 maghmula mill-Kummissarju tal-Artijiet ghall-art intiza ghal formazzjoni tat-triq, kellha tinkludi fiha dik l-istrixxa art fabrikabbli, stante li fil-fehema tieghu l-istima in kwantu tirrapprezenta l-ewwel parti kienet x' aktarx gholja fil-waqt li l-istrixxa art fabrikabbli kellha "nuisance value" ghall-konvenut.

Illi l-atturi minn naha taghhom oggezzjonaw ghal din it-tip ta' komputazzjoni in bazi tal-valur gholi tal-artijiet fl-inhawi, kif ukoll tenut kont tal-fatt li l-plot taghhom kien ser ikollha l-kejl taghha ridott bi tlett piedi. Ghaldaqstant fin-nota tal-osservazzjonijiet taghhom sostnew li "huma ghar-rigward ta' din l-istrixxa art ma jridux flus izda l-istrixxa ghax huma, fuq in-naha l-ohra tat-triq progettata, art ghandhom u jekk huma jitilfu din l-istrixxa huma ser jigu derubati bicca art fabrikabbli li ser tonqos mill-art allokata lilhom ghall-bini."⁴ Posizzjoni din, li fil-fehema tal-Qorti hija gustifikata.

In fine jinghad rigward il-hames talba attrici li ma ngabux provi in sostenn tal-fatti li fuqha hija bazata.

² Fol.44

³ Fol.116

⁴ Fol.122

Ghal dawn il-motivi tiddecidi billi tilqa' it-talbiet attrici numri tnejn [2], tlieta [3] u erba [4] u, filwaqt li tiddikjara li l-konvenut invada u okkupa illegalment l-proprjeta' tal-atturi kif fuq indikat, tikkundanna lill-istess konvenut sabiex fi zmien tlett xhur jirriprestina l-posizzjoni tal-atturi u jirreintegrahom fil-pussess shih tal-proprjeta' taghom, u jiddemolixxi kull bini li ghamel fuq din l-art, u dana that id-direzzjoni u sorveljanza tal-Perit Joseph Ellul Vincenti li qed jigi nominat espert ghal dan l-iskop; fil-kaz li l-konvenut jibqa' inadempjenti, l-atturi huma awtorizzati jaghmlu huma x-xoghol ta' demoluzzjoni u reintegrazzjoni li jkun mehtieg that d-direzzjoni tal-imsemmi Perit, a spejjez tal-konvenut.

Tichad l-ewwel talba peress li din hija legalment insostenibbli in kwantu hija diretta sabiex tirrendi permanenti mandat kawtelatorju; u tichad ukoll il-hames talba peress li mhix sostnuta mill-provi.

L-ispejjez kif mitluba jkunu a kariku tal-konvenut; hlief dawk relattivi ghall-ewwel [1] u ghall-hames [5] talba li ghandhom jibqghu a kariku tal-atturi.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----